

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE 16.— K | FÉL ÉVRE 8.— K
NEGYED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZTŐ

DR. BISCHITZ BÉLA

ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.

TELEFON 108—00.

HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

A Vasközpont.

Magyarország évenként körülbelül 6 $\frac{1}{2}$ millió mm. vasércet szállított külföldre és még a háboru kitörése előtt, 1914 ben is 2 millió métermázsát szállított ki mintegy 3 $\frac{1}{4}$ millió korona értékben.

Magyarország ezenfelül képes évenként 5–6 millió mm. nyersvasat termelni, amelyet itthon finomítanak, illetve dolgoznak fel.

A világgazdaságban nem nagy számok ezek, de egy ipari fejlődésének serdülő korát élő országot tekintve, mégis számottevő. Az a néhány vasmű, amely nálunk vasgyártással foglalkozik, olyan színvonalon áll, hogy termékei tekintetében minden kritikán felül bátran versenyez a földkerekség bármely legelső gyárával.

Nem is a termékek elsőrangú volta, nem is a technikai erők megfogyatkozása, hanem az általános gazdasági depresszió, a normális gazdasági élet megrokkánása szülte annak a szükségét, hogy az állam és a vasművek kölcsönös, üdvös és okos összehatásával iparkodjanak rendes, vagy legalább tűrhető kerékvágásba hozni a legfontosabb ipari cikk gyártását, a vasat.

Hányszor megmondtuk, hányszor hirdettük tíz év óta, hogy az ipari fejlődésnek alfabetje: a vas.

Hogy vas nélkül (amely pedig szén nélkül nem gyártható ki) nincs gazdasági, nincs politikai, nincs társadalmi élet, nincs fejlődés, nincs kultúra, nincs gazdagság és hogy enélkül nem lehet egy nép részese se a világgazdaság koncernjének, de még állami önállóság se igen képzelhető.

Ilyen fontos anyag lévén a vas, ennek szabad, ennek minél könnyebb kitermelése a legfőbb állami gond és gondoskodás tárgya kell, hogy legyen. Amikor tehát felényivel kisebbre csökken a forgalom, amikor a hadiszerek gyártásának legnélkülözhetetlenebb cikke a vas, úgy hogy a vasgyártásnak legnagyobb államsegítése nélkül teljes képtelenség a modern és fokozott hadviselés, akkor szinte csodálunk kell, hogy a normális gazdasági vérkeringés megszűnése után csak oly későn, csak ma, megy foganatba a központoknak talán legfontosabbika, a vasközpont.

De hát végre megvan és bizonyos, hogy ez a központ javára lesz a vastermelésnek. Reméljük legalább, hogy így lesz. Reméljük, hogy lesz szavuk benne a vasműveknek, az államiak és a magánműveknek, mint amelyek legjobban tudják, mi kell nekik, hogy kielégítsék a háborus és egyéb közszükségleteket.

Hiszen, hogy csak néhány beszédes számmal illusztráljuk a magyar vastermelésnek a világgazdasághoz való viszonyát, hogy mennyire dédelgetésre, istápolásra szorul a mienk, erre nézve tekintélyi érvet hozunk fel.

Hilger titkos tanácsos a német birodalmi vas- és acélgyárosok hadiülésén a minap azt mondta, hogy 1916 ban 13 millió tonna nyersvasat termeltek a németek (mi éppen a 13-ad részét) A német vastermelés fejlődését a következő számok mutatják:

	Mill. to.		Mill. to.
1907	13.01	1912	17.87
1908	11.81	1913	19.29
1909	12.92	1914	14.88
1910	14.70	1915	11.79
1911	15.53	1916	18.00

Viszont az Egyesült-Államokban a vastermelés alakulását a következő számok mutatják:

	Mill. to.		Mill. to.
1907	25.78	1912	29.72
1908	15.93	1913	30.96
1909	25.79	1914	22.50
1910	27.30	1915	30.39
1911	23.64	1916	39.50

A legjellemzőbb azonban Hilger azon megjegyzése, hogy 1913-ban Németország 20 millió tonnát, az Egyesült-Államok 30 millió tonnát, Anglia 11 millió tonna nyersvasat produkált (Magyarország 1 millió tonnát), míg 1916-ban az Egyesült-Államok 40 millió tonnájával szemben Németország csak 13 milliót, az amerikaiak egyharmadát tudta csak kitermelni.

Ebben a tekintetben tehát csakis a saját erőnkre számítsunk.

Ezért is nem beszélünk ehelyütt a vasközpont szervezéséről, arról, vajjon két bizottságban, vagy egyben fogják-e szervezni az országnak ezt a legfontosabb központosító szervét. Mi hisszük, hogy tudatában vannak annak a fontos szerepnek, amelyre tagjai egyenkint meghivattak és mindegyikben lesz koncepció.

HAZAI HIREK.

Legfelsőbb elismerés. Ő császári és apostoli királyi felsége a budapesti Széchenyi Lánchíd építése körül teljesített kiváló szolgálataikért az alábbiakat legfelsőbb kitüntetésben részesítette: *Obegy* *Eckermann* Ede miniszteri tanácsosnak, az állami hidak nyugalmazott igazgatójának és *Zerneck* Ernő műszaki tanácsosnak, az állami hidak műszaki felügyelőjének legfelsőbb elismerése tudtul adassék s ugyanezen alkalomból *Gotlieb* Ferenc főfelügyelőnek, a magyar államvasutak gépgyára gyárfőnök-helyettesének és hidépítési szakosztálya főnökének a III. osztályú vaskoronarendet díjmentesen, továbbá *Strauch* Emil főfelügyelőnek, a magyar államvasutak gépgyára hidszerkesztési ügyosztálya főnökének, *Mostkiewicz* Ferenc főfelügyelőnek, a magyar államvasutak gépgyára hidépítési műhelye főnökének, *Kurzer* Armin és *Jurkiny* Jenő felügyelőnek, a magyar államvasutak gépgyára hidszerkesztési ügyosztályában és *Kossin* János felügyelőnek, a diósgyőri vas- és acélgyár hengerdéje főnökének a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, *Markó* Tivadar főmérnöknek, a diósgyőri vas- és acélgyár hengerdéje főnök-helyettesének a koronás arany érdemkeresztet, *Zsizsmann* Béla mérnöknek, a magyar államvasutak gépgyárának hidszerkesztési ügyosztályában, *Elscher* Gyulának, a diósgyőri vas- és acélgyár gépműhelyében alkalmazott ellenőrnek és *Iványik* Istvánnak, a diósgyőri vas- és acélgyár Martin-kohójában alkalmazott mérnöknek az arany érdemkeresztet, *Zimmermann* Herman, *Angerler* János és *Kristek*-Dezső, a diósgyőri vas- és acélgyárban alkalmazott művezetőknek a koronás ezüst érdemkeresztet s végül a magyar államvasutak gépgyárában alkalmazott *Rotbäumel* Ádám előrajzolóknak, *Grimm* István szerelőnek, *Törner* Endre előmunkásnak, *Mikolcsó* Gyula előrajzolóknak, *Kiss* Pal szerelőnek, *Balog* György, *Kinócs* Ferenc és *Vajda* János előmunkásoknak, valamint a diósgyőri vas- és acélgyárban alkalmazott *Lancendorfer* Rezső előrajzolóknak, *Kaszánitzky* János lakatosnak, *Daubner* József vasesztergályosnak, *Stollar* Károly lakatos előmunkásnak, *Chwojka* Ferenc esztergályosnak, *Pachmayer* Ferenc, *Klink* Károly és *Cseh* István olvasztároknak, *Blaschke* János kovács előmunkásnak, *Hajnik* György forrasztárnak és *Tarcsy* Béla kovácsnak az ezüst érdemkeresztet adományozta.

Elismerés. A magyar kir. pénzügyminiszter a budapesti Széchenyi Lánchíd átépítése körül teljesített kiváló szolgálataikért a budapesti m. kir. államvasutak gépgyárában alkalmazott *Havlicsek* Ferenc főszerelőnek, *Förstner* Ernő és *Varga* István munkavezetőknek, továbbá *Kerstner* Márton előmunkásnak elismerését nyilvánította.

Halalozás. *Persian* Gerő, volt bányakincstári orvos, 86 éves korában Kolozsvárott elhunyt.

A Magyarhoni Földtani Társulat február 7-én a kir. magy. Természettudományi Társulat üléstermében tartotta meg LXVII. közgyűlését.

Az állami vasgyárak nyeresége 1915/16-ban. A pénzügyminisztérium most adta ki az állami vasgyárak 1915/16. évi üzleti jelentését. Az elért üzleti eredmény igen kedvezőnek mondható. A gyárak termelése az előbbi év termelésével szemben jelentékeny emelkedést mutat, ami csak úgy volt elérhető, hogy az összes üzemi berendezések a lehető leggazdaságosabban használtattak ki. Viszonylagosan legnagyobb az emelkedés a gyártmányok közt a lövedékekénél, amennyiben a gyártott lövedékek összszülya az előző évet több mint 100 százalékkal haladja meg. Jelentékeny emelkedés mutatkozik az acélöntvényeknél és a kereskedelmi és vasutafélpitvány gyártmányoknál is. Ugyancsak számottevő javulást mutat a tavalyihoz képest a gazdasági gépüzlet is, ami abban találja magyarázatát, hogy a külföldről való behozatal a háború folytán teljesen megszűnt és hogy úgy a saját hadvezetőségünk, vala-

mint a török és bolgár kormány jelentékenyebb vásárlásokat eszközöltek.

Az állami vasgyárak az 1915/16. év végén 21.752 munkást foglalkoztattak, akiknek együttes keresetük 31.435.578 K 26 fillérre rugott.

A gyárak bernházási tőkéje, vagyis, mint a magánvállalatokra nézve mondani szokták, alaptőkéje az 1915/16. év végén 123.866.651 K volt, a forgótőke 98.715.937 K-val van kimutatva, úgy hogy az alap- és forgótőke összege 242.380.588 K, szemben 232.842.719 K-val az előző év végén. A bruttó bevételek az 1915/16. év folyamán 113.043.900 K t, a rendes kiadások pedig 98.920.981 K át tettek. Ehhez képest a tisztázott üzleti felesleg 14.123.009 K, amely összeg a bevételnek 12,49 százalékát, az alaptőkének 9,83 százalékát és az együttes beruházási és forgótőkének 9,83 százalékát teszi.

A Magyar Bank tőkeemelése. A Magyar Bank és Kereskedelmi r.-t. február 9-én tartotta meg *Károlyi* Imre gróf elnöklésével rendkívüli közgyűlését. A közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére az elnök *Dobay* Aurél dr. ügyvivő igazgatót kérte fel. A közgyűlés az igazgatóságnak azt a javaslatát tárgyalta és fogadta el, amely a bank alaptőkéjének az eddigi 66 millió koronáról 80 millió koronára való felemelésére vonatkozik.

Az igazgatóságnak a közgyűlésen előterjesztett írásbeli indítványa hivatkozik arra, hogy a bank az 1913. év végén keresztülvitt legutóbbi (6 millió koronás) tőkeemelése óta milyen erős fejlődésben van. Ezt legjobban szemléltetik a következő számadatok:

Betétel: 1913. év végén 59.861.000, 1914. év végén 63.493.000, 1915. év végén 97.057.000, 1916. év végén körülbelül 246.000.000 korona. Egyéb hitelezők: 1913. év végén 97.902.000, 1914. év végén 109.412.000, 1915. év végén 154.202.000, 1916. év végén körülbelül 190.000.000 korona. Összesen 1913. év végén 157.76.000, 1914. év végén 172.950.000, 1915. év végén 251.259.000, 1916. év végén körülbelül 436.000.000 korona.

A közgyűlés az igazgatóság indítványának megfelelően elhatározta, hogy a bank alaptőkéjének a jelenlegi 66 millió koronáról 80 millió koronára való felemelése végett 35.000 db új részvényt bocsát ki egyenkint 400.— korona névértékben, az 1917. üzletévről kezdődő szelvényvel és az e kibocsátás végrehajtására nézve szükséges részletes intézkedésekkel az igazgatóságot bízta meg oly kikötéssel, hogy a kibocsátandó 35.000 darab részvény tulajdonos része, 33.000 darab, az eddigi részvényeseknek biztosítsanak hirtelményszerű felajánlás útján 5:1 arányban 5800.— korona kibocsátási áron ez összeg folyó évi január 1-étől a lefizetés napjáig számított 5 százalékos kamatjának hozzáadásával, valamint a 4.— korona részvénykibocsátási bélyegilleték megfizetése ellenében. A fennmaradó 2000 részvénynek szabadkézből legkedvezőbben való értékesítésével a közgyűlés az igazgatóságot bízta meg azzal a korlátozással, hogy e részvényeknek értékesítési ára a fenti 5800.— koronánál alacsonyabb nem lehet. Az ilyenkor megajándékozott részvénykibocsátás alkalmából a névértéken felül befolyó 6.300.000 koronányi értékből tekintetben a közgyűlés elhatározta, hogy abból mindenképp 300.000 koronát a bank alkalmazottai nyugdíjintézetének újabb megerősítésére adományoz, a fennmaradó 6 millió korona pedig — a részvénykibocsátás költségeinek levonása után — a tartaléka-gyapajlására fordítandó, ami által a rendes tartalékalap 26 millió koronára, az intézet saját tőkéi pedig 106 millió koronára emelkednek.

A Hazai Bank mérlege. A Hazai Bank igazgatósága most teszi közzé az 1916-iki üzletévről szóló mérlegét, valamint nyereség- és veszteségszámláit, amelyeknek adatait alább közöljük: A kimutatott tiszta nyereség összege az előző évről áthozott 362.110 korona 38 fillér tekintetbe vétele nélkül 4.610.307 korona 81 fillér (az előző évben volt 4.135.669 korona 73 fillér), úgy hogy az 1916-iki évről viszonyítva 474.638 korona 08 fillér nyereségtöbblet van kimutatva.

Az igazgatóság a február 17-ére egybehívott rendes közgyűlésnek az 1916-iki üzletévben osztalékra jogosult 200.000 darab részvény után az előző évi 5 százalékkal szemben 8 százalékkal, vagyis részvényenkint 16 korona osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni és kerek számban 750.000 korona nyílt tartalékolását fogja ajánlani.

Alumíniumérc Bánya és Ipar részvénytársaság cég alatt *Ullmann Adolf* vezérigazgató elnöklésével a Magyar Általános Hitelbank helyiségében 3 millió korona tőkével részvénytársaság alakult. A vállalat átveszi a gróf *Korniss Károly*-féle csoport Bihar és Kolozs vármegyék területén fekvő bauxitbányáit és bauxitra vonatkozó bányajogositványait. A vállalat célja elsősorban ezen bányaterületek kihasználása, amelyeken ezidőszert is már jelentékeny termelés folyik. A termékek egyelőre csupán nyers érc alakjában kerülnek főként Németország részére eladásra. A társaság tervbe veszi a bauxitnak alumíniummá és alumíniumgyártmányokká való ipari feldolgozását is, amely kérdésre nézve az előzetes tanulmányozások már folyamatba léptek. A társaság igazgatóságába *Korniss Károly* gróf, *Egry Aurél* dr., *Ehrlich Emil*, *Heimann Pál* dr., a berlini *Bleichröder* bankház cégvezetője, *Hiller József* dr., *Trunkhuhn Leopold*, *Sebesta Kolos* és *Tetőlányi Ármán* dr. a felügyelőbizottságába pedig *Binét Arnold* dr., *Hiller Gábor*, *Kolbár Elemér*, *Szalkai Mór*ic és *Tarnai Béla* választottak.

A hazai antimónércbányászat fellendülése. A háború előtt a két számottevő hazai antimónércbánya, az *Ér-bánya* és *Csucsomi* (Rozsnyó mellett) inkább csak tengődött. Az antimón teretemes áromelkedése az antimónérc itthoni termelésére is kedvezőleg hatott és minihogy a hadikincstár a termelést évekre előre lekötötte, mindkét telepen a termelés már is jelentősen fokozódott és még további fejlődésre is van kilátás.

A Máv. szénbehozatala Budapestre. A magyar királyi államasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a múlt hét folyamán az összes budapesti állomásokra vasuton és vízen az önkiszolgáló célokat szolgáló küldeményeken kívül 107.820 métermázsa porosz, 14.370 métermázsa lengyel, 150.080 métermázsa hazai szén érkezett.

Tőkeemelés. A *Magyar Vegyipari Gépgyár r.-t.* február 6-án tartott közgyűlésén az alaptőkét 600.000 koronáról 1 millió koronára emelte fel. A Magyar Bank és Kereskedelmi r.-t. égisze alatt működő vállalat 1916. évi mérlege 888.224 K bruttó jövedelem mellett 152.807 K tiszta nyereséggel zárult, szemben az előző évi 65.777 K nyereséggel. A mérlegben 1.037.492 (1915-ben 1.026.200) K-val felvett ingatlan és berendezés értékesítési alapja 300.000 (100.000) K, az anyag- és árúkészlet leltári értéke 401.904 (203.200) K, a 627.520 (713.690) K kintlevőséggel szemben a vállalat tartozása 1.024.270 (1.205.981) K. Az 1916. évi nyereségből a vállalat 24 K = 10% osztalékot fizet. Az üzemi bevételek a következőképp oszlanak meg: Az államasutak részére teljesített szállítások után 47.287.709 K, egyéb belföldi megrendelések részére teljesített szállítások után 85.468.846 K és külföldi szállítások után 29.067.971 K.

A petrozsényi bányabiztosság visszahelyezése. Az ideiglenesen Budapestre áthelyezett petrozsényi m. kir. bányabiztosságot felsőbb rendelkezés folytán február 2-án visszahelyezték Petrozsényba.

A Leszámitoló Bank bazaltbányája. A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank r.-t. — mint értesülünk — *Krepuska dr.*-től és társaitól megvette a Fülöken fekvő bazaltbányát. A bank 1½–2 millió koronát fordít a bánya termelőképeségének növelésére. Az ott nyert kőköcskák különösen utak kövezésére alkalmasak.

Megalakítják a „Vasbiztosságot”. A kormány a vasanyagok forgalombahozatalára „Vasbiztosságot” fog felállítani, amely mellett kiegészítésként „Felosztó biztosság” működik. Erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap egyik legutóbbi számában jelent meg.

A rendelet értelmében vasanyagok nyilvántartása és szétosztása a Budapesten szervezett „Vasbiztosság” végzi. Ez a biztosság bírálja meg egyes munkák elvégzésére szükséges vasanyagok iránt támasztott igényeknek jelentőségét a katonai, vagy közérdek szempontjából, határoz a megrendelések fogantatásáról, kintalja a szükséges vasanyagot, állandó nyilvántartást vezet a szükségletéről és termelt mennyiségekről, továbbá a raktári készletekről, de csak abban az esetben, ha 5000, bizonyos anyagokból 10.000 kilogrammi mennyiségről van szó. A Vasbiztosság — amelynek elnökét a kereskedelemügyi miniszter nevezi ki — a kereskedelemügyi miniszternek két, a pénzügyi, honvédelmi, földművelésügyi miniszternek, közös hadügyminiszternek egy-egy, valamint Horvátországnak bányájának egy képviselőjéből áll. A biztosság által engedélyezett megrendeléseknek az egyes termelő üzemek részére való kiutalása végett a termelő üzemek képviselőiből a Vasbiztosság mellett ennek segédszerveként „Felosztó-biztosság” alakítatik. E „Felosztó-biztosság” tagjait és elnökét ezekre a tiszteletbeli állásokra kereskedelemügyi miniszter hívja meg. Február 4-étől kezdve a rendeletben megállapított vasneműket csakis Vasbiztosság szállítási engedélyével szabad szállítani.

Új részvénytársaságok. *Hydroelektromos telep részvénytársaság* céggel 500.000 korona alaptőkével a Magyar Telepítő- és Parcellező Bank r.-t. új vállalatot alapított Budapesten.

Hefa Hűtő- és Fémárnyag r.-t. céggel 500.000 korona alaptőkével új vállalat alakult (Szigony-utca 12).

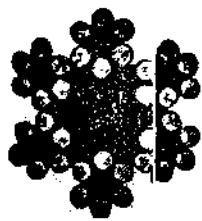
Cégjegyzési hírek. *Magyar Általános Gépgyár részvénytársaság* *Birnstein József* igazgatósági tagját bejegyeztette. — *Rimamurány Salgó-Tarjáni Vasmű részvénytársaság* *Hegedűs Loránd* dr. igazgatósági tagját bejegyeztette.

Mérlegek. A Magyar Gépgyár r.-t. 1916. évi zárószámadataiban 1 millió K nyereséget mutat ki, s ezzel szemben a vállalat 1916. évi zárószámadataiban 1 millió K mellett 135.110 K tiszta nyereséget mutat ki, s ezzel szemben a vállalat 1916. évi zárószámadataiban 1 millió K mellett 2967 K nyereséget mutat ki.

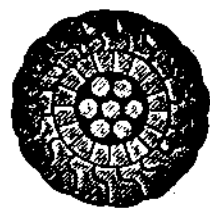
FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonítvezetékek, szerelvények stb.

A **Vulkan Gépgyár** t. mérlegében a kimutatott üzleti nyereség 2,130,200 K-ra rug az előző évi 1,298,036 K-val szemben. Az igazgatóság a február 9-én tartott közgyűlésen azt indítványozta, hogy osztáékul részvényeokint 60 K = 30% ot fizessenek, 200.000 K-át (múlt évben 325.000 K) a tartalékba utaljanak, 400.000 K-át (mint tavaly) az alkalmazottak ellátására szolgáló alap javára fordítsanak, 100.000 (0) K-át pedig hadsogélyezési célokra használjanak fel és a fennmaradó 164.200 (157.036) K-át pedig új számláira vigyék át.

Svéd érc kivitel. Az érc kivitele Oxelösundon keresztül kitett

1916	1915	1914	1913
tonnában			
1,465,020	1,242,924	683,888	1,017,179

Az elmúlt év kivitele tehát az 1915. évi kivittel szemben 222,096 tonnával, azaz 17,87% kal emelkedett, míg 1915. évben az 1914. évhez képest 559,036 tonna, azaz 81,74% emelkedés mutatkozik.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Norddeutsche Kabelwerke A.-G. in Neukölln. Die Generalversammlung setzte die Dividende auf 10 pCent für die 1,050.000 Mk. und auf 2½ pCent für die am 1. Juli 1916 eingeforderten 450.000 Mk. Aktien fest. Der alsdann zur Beratung gestellte Antrag auf Erhöhung des Grundkapitals um 1 Million Mark auf 2½ Millionen Mark wurde nach kurzer Aussprache wieder zurückgezogen.

Mittelddeutscher Braunkohlenmarkt im Dezember 1916. Im mittelddeutschen Braunkohlenbergbau war nach dem Bericht des Deutschen Braunkohlen-Industrie-Vereins die Beschäftigung im Berichtsmont gut und die Nachfrage nach Braunkohle lebhaft; auch der Rohkohlenabruß war durchgängig sehr stark.

Dräger-Heft Nr. 53/54. Periodische Mitteilungen des Drägerwerks in Lübeck. November/Dezember 1916. Das vorliegende Heft berichtet ausführlich über die Entwicklung der Dräger-Grundrolle, des Taucher-Grundgewichtes, das vor allem im Stromtauchen und bei Taucherarbeiten in grossen Tiefen benutzt wird. Ausserdem wird eine Darstellung der Rettungsarbeiten bei der Bergung der mit dem dänischen Unterseeboot *Dykkeren* untergegangenen Mannschaften gegeben und Stellung zu der Frage genommen: „Kann die *Lusitania* gehoben werden?“ — Die Heftchen können durch die Post und durch den Buchhandel bezogen werden.

Aus der Zementindustrie erfahren wir in Ergänzung unserer bisherigen Mitteilungen, dass Abschlüsse vorläufig nur mit Gültigkeit bis zum 31. März d. J. vorgenommen werden. In der Verrechnung der Säcke ist insofern zu einer Änderung geschritten worden, als in dem Verkaufspreis 120 Mk. für den Sack eingeschlossen ist, während bei Rücklieferung 1 Mk. pro Stück vergütet wird. Damit ist auch in der Sackverrechnung eine gewisse Erhöhung der Preise eingetreten, denn der bisherige Preis des Sackpfandes stellte sich auf 75 Pfennig.

Deutsche Gussstahlkugel- und Maschinenfabrik, Schweinfurt. Die Kapitalerhöhung der Gesellschaft kommt jetzt zur Durchführung. Bekanntlich werden die zur Ausgabe gelangenden 750.000 Mk. neuen Aktien, durch die das Grundkapital auf 5 Millionen Mk. erhöht wird, von einem aus der Bayerischen Vereinsbank und dem Bankhaus Gobr. Arnhold in Dresden bestehenden Konsortium zu 124 pCent mit der Massgabe übernommen, sie den alten Aktionären zu 130 pCent zum Bezuge anzubieten. Die Aktionäre werden durch Veröffentlichung nunmehr aufgefordert, ihr Bezugsrecht vom 12. bis 26. ds. Mts. auszuüben, wobei auf 6000 Mk. alte Aktien eine neue von 1000 Mk. zu 130 pCent zuzüglich Schlussnotenstempel entfällt. Die neuen Aktien nehmen vom

1. März 1917 ab an der Dividende teil. Bekanntlich hat die Gesellschaft im letzten Geschäftsjahre ihre Dividende von 10 auf 25 pCent erhöht. Für das laufende Geschäftsjahr wurde ein ähnlich hohes Aktienergebnis in Aussicht gestellt.

Passauer Grafwerke A.-G. in Passau. Die Gesellschaft, deren Aktienkapital von 500.000 Mk. sich zum grössten Teil im Besitze der Fried. Krupp A.-G. befindet, weist für das am 31. März abgelaufene Geschäftsjahr 1915/16 einen Betriebsüberschuss von 121.851 V. 99.894 Mk. aus, von dem 19.829 (0) Mk. für Zinsen und 101.124 (99.894) Mk. für Abschreibungen verwendet werden, wonach ein kleiner Reingewinn von 898 Mk. verbleibt (i. V. schloss die Bilanz ohne Gewinn und Verlust). Die Bilanz lässt einen bedeutenden Ausbau des Unternehmens erkennen. Die Immobilien stehen jetzt mit 117 (0-50) Mill. zu Buch, wovon noch 0-42 Mill. Neuanlagen erscheinen. Andererseits haben sich auch die Verbindlichkeiten von 0-10 auf 1-24 Mill. erhöht. Warenvorräte sind mit 0-14 (0-09) Mill. bewertet. Debitoren schuldeten 25.093 (53.585) Mk.

A Hazai Bank Részvénytársaság XXII. évi rendes közgyűlését

1917 február 17-én, délben 12 órakor fogja Budapestben, a bank helyiségeiben megtartani. — **Tárgysorozat:** 1. Az igazgatóság jelentése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, határozat a nyereség felosztása iránt és a felmentvény megszavazása. 3. Hat felügyelő-bizottsági tag megválasztása. 4. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása. E közgyűlésre a t. részvényesek azzal a figyelmeztetéssel hívottak meg, hogy az alapszabályok 17. szakasza értelmében a közgyűlésen 25 darab részvény után egy szavazattal bír minden részvényes, aki a részvényeit a még le nem jött szelvényekkel együtt a közgyűlésre kitűzött határidő előtt 3 nappal a társaság pénztáránál Budapestben, vagy a hirdetményben e célra kijelölt más helyen letette és hogy minden további 25 részvény ugyanazon feltételek mellett szintén egy-egy szavazatra jogosít, miért is a szavazati jog érvényesítése céljából a részvények szelvényekkel együtt február 14-ik napjának déli 12 órájáig vagy a bank értékpapírpénztáránál, vagy a Posti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület főpénztáránál, vagy a bécsi Niederösterreichische Escompte Gesellschaft pénztáránál letennedők. — Budapest, 1917. évi január hó 31-én. Az igazgatóság.

